

Nr 286.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg **m. fl.**, *angående införande av lagstadgad 6 timmars arbetsdag m. m.*

Den kraftiga stegring av produktionskrafterna, som den tekniska utvecklingen och rationaliseringen av arbetsmetoderna medfört, skulle naturligtvis, om en förnuftig produktions- och samhällsordning vore rådande, leda fram till en högre levnadsstandard för de arbetande massorna och till en förkortning av arbetarnas dagliga arbetstid. En sådan utveckling pågår också med rask fart i Sovjet-Unionen. I de kapitalistiska länderna däremot vräkes allt större massor av arbetare ut i arbetslöshet och bli helt avstängda från varje möjlighet att erhålla arbete.

Här i landet råder samma olidliga förhållande som i övriga kapitalistiska länder. Maskinerna ersätta allt mer den mänskliga arbetskraften. Makten över naturrikedomar och produktionsmedel ligger helt i de stora finansherarnas händer. Industrien och övrig produktiv verksamhet drives med sikte på att framför allt tjäna dessa kretsars ekonomiska intresse — profitintresset. Inom arbetsområden, där driften är i gång i full utsträckning, tvingas stora arbetaregrupper att arbeta längre tid än 48 timmar i veckan. 56 à 60 timmars *ordinarie* arbetsvecka är fastställd för många arbetsområden, samtidigt som massor av arbetare nödgas gå helt arbetslösa. Inom många produktionsgrenar frambringar den enskilde arbetaren numera, med nya maskinella hjälpmedel och hårt uppressad arbetstakt, dubbelt och t. o. m. tre gånger större produktionsresultat mot vad tidigare kunnat presteras under samma arbetstid.

Denna ökade produktionsförmåga har dock inte medfört, att arbetarklassen som helhet kommit i ett bättre läge. Kortare arbetstid och höjd levnadsstandard har icke blivit resultatet av den ökade produktionsförmågan. Resultatet av den genomförda och fortfarande på alla områden pågående kapitalistiska rationaliseringen har i stället blivit, att massor av arbetare kastats ut från arbetsplatserna. Hundratusental arbetsföra människor äro här i landet ställda helt utanför produktionen och avskurna från all möjlighet att genom normalt arbete kunna skaffa sig försörjning. Framför allt har ungdomen genom detta blivit driven ut i ett upprörande tillstånd av utsvaltning, hemlöshet och bitter nöd.

Tydligt är, att endast en revolutionär omgestaltning av produktions- och samhällsordningen kan skapa möjlighet för de arbetande massorna att fullt tillgodogöra sig de fördelar, som utvecklingen och de tekniska framstegen skapat förutsättningar för. Så länge det kapitalistiska systemet består, måste dock den arbetande klassen genom oavslutlig kamp tilltvinga sig de fördelar

som äro möjliga att framdriva även inom det kapitalistiska systemets ram. Så som förhållandena nu utvecklats, är en skärpt kamp för en längre gående, allmän och effektiv förkortning av arbetstiden ofrånkomligen nödvändig. Det motstånd, som reses av kapitalismens spetsar och deras politiska verktyg mot en genomgripande arbetstidsförkortning, måste slås ned.

Här i landet äro en mängd arbetsområden helt undantagna från den nu gällande arbetstidslagens bestämmelser. Som ovan anförts ha stora arbetargrupper en ordinarie arbetstid som är längre än 48 timmar per vecka. De arbetargrupper, som äro inrangerade under arbetstidslagens bestämmelser, drives även att i stor utsträckning utföra övertidsarbete utöver den ordinarie arbetstiden. Tidigare utredningar visa, att så är fallet. Uppgifter, som i viss utsträckning klarlägger dessa förhållanden, kan inhämtas från Arbetsrådet. Exempel därpå anfördes även i den motion som av den kommunistiska gruppen väcktes i denna fråga vid 1933 års riksdag.

I en hel del andra länder har den kapitalistiska regimen tvingats att upptaga arbetstidsförkortningen till allvarligt övervägande. I vissa fall ha också statsmakterna nödgats vidtaga konkreta åtgärder. Vi framhöll vid förra årets riksdag, att knappast något annat lands myndigheter visa en sådan likgiltighet för denna brännande fråga, som den statsmakterna i detta land hittills visat.

Som förhållandena nu utvecklat sig, är det meningslöst att tala om Washingtonkonventionen av år 1919. Vi anse oss här böra framhålla detta, med anledning av socialdemokraternas ställningstagande i denna fråga vid förra årets riksdag. Nämnda arbetstidskonvention har, efter 14 års ynklig tillvaro, ratificerats av endast ett litet fåtal småstater. Konventionen ifråga har överlevat sig själv och är i nuvarande situation fullständigt betydelselös.

Internationella arbetsbyrån i Genève sysslar med frågan om en ny dylik konvention. Säkert kommer emellertid en eventuell ny konvention att röna samma öde som Washingtonkonventionen, och bli lika betydelselös — camouflage för herrar som ingenting vill, eller ingenting vågar göra. Vi kommunister hysa inte några förhoppningar om, att de kapitalistiska staternas regeringar och deras representanter i Genève komma att föra dessa frågor fram till internationell lösning. För att driva dessa betydelsefulla frågor fram till en tillfredsställande lösning måste arbetarklassen i varje land med all kraft utnyttja sina politiska och utomparlamentariska maktmedel.

Vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till regeringen måtte anhålla om utarbetande och framläggande för 1935 års riksdag av förslag dels till sådana ändringar av lagen om arbetstidens begränsning, att arbetstiden fastställs till 6 timmar per dag och 36 timmar i veckan, med lönekomensation, *dels ock* till sådana ändringar, att lagens tillämpningsområde utvid-

gas att omfatta samtliga arbetargrupper som nu icke äro inbegripna under lagens bestämmelser, och att övertidsarbete medgives endast vid sådana särskilda arbetstillfällen, då genom natur- eller olyckshändelse, eller annan omständighet som ej kunnat förutses, fara föreligger för liv, hälsa eller egendom.

Stockholm den 23 januari 1934.

Verner Karlsson.

Nils Flyg.

K. Kilbom.

Edoff Andersson.

Aug. Spångberg.

Vikt. Herou.
